

รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ที่อาจเกิดการให้/รับ สินบนจากการดำเนินงาน
ตามภารกิจของหน่วยงาน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

ของ
องค์การบริหารส่วนตำบลมูจลินท์
อำเภотаวัง จังหวัดลพบุรี

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต เกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่างๆ ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ปัญหการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมกันต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่า องค์กรที่ไม่นำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันไว้ล่วงหน้าโดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

องค์การบริหารส่วนตำบลมูจลินท์ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจะเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตภาครัฐ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบเฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประทุพติมิชอบได้ องค์การบริหารส่วนตำบลมูจลินท์ จึงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตอาจเกิดการให้/รับ สินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานขึ้น เพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยง ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งจะเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลมูจลินท์

ตุลาคม ๒๕๖๗

สารบัญ

หน้า

๑. หลักการและเหตุผล	๑
๒. วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
๓. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๒
๔. ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต และศัพท์เฉพาะ คำนิยาม	๒
๕. กรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๔
๖. วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๕
๖.๑ การคัดเลือกกระบวนการงานหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต	๕
๖.๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	๕
๖.๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๕
๖.๔ การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต	๗
๖.๕ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	๗
๗. การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต	๘
๘. มาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๙
๙. ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะและการติดตามผลการดำเนินการ ตามมาตรการ เพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๑๓

**รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ที่อาจเกิดการให้/รับ สินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘
ของ องค์การบริหารส่วนตำบลมูจลินท์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี**

๑. หลักการและเหตุผล

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จะเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาล เพื่อลดปัญหาการทุจริตภาครัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประทุพผิตมิชอบได้

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบ และการปฏิบัติงานตามมาตรการที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างความจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริต ให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี

การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการค้นหา หรือระบุจุดอ่อน (Weakness) ของระบบต่างๆ ภายในองค์กรที่อาจเป็นช่องให้เกิดการทุจริต และเป็นการ มุ่งหาความเป็นไปได้ (Potential) ที่จะเกิดการกระทำการทุจริตในอนาคต ซึ่งวัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการ ระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

นอกจากนี้ การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้หน่วยงานภาครัฐได้สำรวจสถานะ และปัญหาการดำเนินงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใสขององค์กรให้นำไปสู่ปรับปรุงและพัฒนาการบริหาร จัดการของหน่วยงาน ให้เป็นไปอย่างมีธรรมาภิบาลและมีมาตรการในการป้องกันการทุจริตภายในองค์กร ได้กำหนดให้หน่วยงานภาครัฐเปิดเผยข้อมูลตามแบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) ในตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต

ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมการบริหารงานตามกรอบธรรมาภิบาล และเพื่อขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ให้เป็นไปตามเป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประทุพผิตมิชอบ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) องค์การบริหารส่วนตำบลมูจลินท์ จึงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ที่อาจเกิดการให้/รับ สินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ขึ้น

๒. วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๒.๑ เพื่อประเมินความเสี่ยงการที่อาจเกิดการให้/รับ สินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน

๒.๒ เพื่อกำหนดมาตรการหรือวิธีการป้องกัน สกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริตของเจ้าหน้าที่

๒.๓ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ เป็นธรรม ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส และตรวจสอบได้

๒.๔ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอก ที่เกี่ยวข้องกับการ ปฏิบัติราชการของหน่วยงาน ตลอดจนประชาชนทั่วไป

๓. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๓.๑ มีมาตรการหรือวิธีการในการป้องกันความเสี่ยง

๓.๒ หน่วยงานบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ปลอดจากการทุจริต และ ประพฤติมิชอบ มีความโปร่งใส และตรวจสอบได้

๓.๓ หน่วยงานได้รับความเชื่อมั่นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติราชการของหน่วยงาน

๔. ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต และศัพท์เฉพาะ คำนิยาม

๔.๑ ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นเครื่องมือในการป้องกันและสกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการ ทุจริตของหน่วยงาน สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ได้จัดทำประเด็นความเสี่ยงไว้ด้วยกัน ๔ ประเด็นประกอบด้วย

๑. ความเสี่ยงทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกใน การพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๒. ความเสี่ยงทุจริตด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

๓. ความเสี่ยงทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

๔. ความเสี่ยงทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล

โดยได้มีการนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk) และการบริหารความ เสี่ยงการทุจริต ดังนี้

๔.๒ ศัพท์เฉพาะ คำนิยาม

ศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)	ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนและมีความเป็นไปได้ที่อาจเกิดขึ้น ทุจริต : การใช้อำนาจของรัฐในทางที่ผิด : การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจ ก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบและการรับสินบน หรืออาการก่อให้เกิดการขัด กันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต ปัญหา หรือความต้อง : ของผู้รับบริการ หรือ ธุรกิจตัวกลาง หรือ Third Party หรือ Customs Broke หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่น สำหรับด้านการอนุมัติ อนุญาต ให้ถือว่าเป็น ความเสี่ยงการทุจริตเนื่องจากความยุ่งยาก (Pain point) อุปสรรคของหรือความต้อง การของผู้ขอรับบริการ ในแต่ละจุดสัมผัสของการให้บริการเป็นจุดเสี่ยงหรือเป็นการ เรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะเป็นมูลค่าเท่าใด นำสู่การจ่ายเงิน และค่าธรรมเนียม นอกเหนือ หรืออาจมีการเอื้อประโยชน์ หรือการตอบแทนบุญคุณในรูปแบบต่างๆ อาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

ศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต (Risk Management)	การกำหนดมาตรการในการป้องกันการทุจริต ให้สามารถช่วยลดความเสี่ยง ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบ และการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายใน ที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงการทุจริตได้ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต จึงเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการค้นหาหรือระบุจุดอ่อน (Weakness) ของระบบต่างๆ ภายในองค์กร ที่อาจเป็นช่องให้เกิดการ ทุจริต และเป็นการมุ่งหาความเป็นไปได้ (Potential) ที่จะเกิดการกระทำการทุจริตในอนาคต ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล จึงเป็นเรื่องที่ทุกองค์กร จำเป็นต้องทำ เพราะหากองค์กรได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จะเป็นหลักประกันความเชื่อมั่นให้องค์กรในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มี โอกาสเกิดการทุจริต หรือหากมีโอกาสที่จะเกิดการทุจริต องค์กรก็จะสามารถบริหาร จัดการ และหามาตรการมาป้องกันได้ หรือหากเกิดความเสียหายก็จะเป็นความ เสียหายที่ น้อยกว่าองค์กรที่ไม่ได้ท การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
สินบน (Bribery)	- ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่บุคคล เพื่อให้ผู้นั้นกระทำการหรือละเว้นไม่กระทำการตามที่ผู้จ่ายเงินสินบนต้องการ คำศัพท์ที่สื่อถึงสินบน เช่น เงินแป๊ะเจี๊ยะ เงินใต้โต๊ะ ส่วย ค่าดำเนินการ ค่าอำนวยความสะดวก ค่าน้ำร้อนน้ำชา ค่าหัวคิว เงินทอน - ISO ๓๗๐๐๑ ได้ให้ความหมายสินบน หมายถึง การเสนอ การสัญญา การให้ การรับ การเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมิมูลค่าเท่าใด (ผลประโยชน์นั้นเป็นได้ทั้ง ในรูปตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน) ทั้งทางตรงและทางอ้อม และไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใดๆ ก็ตาม โดนเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการโน้มน้าวหรือตอบแทนเพื่อให้บุคคลกระทำหรือละเว้นการกระทำอันเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น
การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมจรรยา	มาตรา ๑๒๘ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๓ ให้นิยาม “การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมจรรยา” หมายความว่า การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติหรือบุคคลที่ให้อภัยในโอกาสต่างๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือวัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกัน
ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอย่างไรบ้าง
โอกาส (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน
ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาส (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)
ผู้รับผิดชอบความเสี่ยงการทุจริต (Risk Owner)	ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้รับผิดชอบ กระบวนการหรือโครงการ

๕. กรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) โดยเฉพาะหลักการควบคุมการทุจริต คอรัปชัน (Corruption Control) ซึ่งหมายถึง การไม่กระทำและไม่สนับสนุนการทุจริต พร้อมทั้งร่วมมือกัน ควบคุมไม่ให้เกิดการทุจริตในองค์กร จึงเป็นหลักการบริหารจัดการที่มุ่งสู่การเป็นการเป็นราชการใสสะอาด สามารถสกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริตและประพฤติมิชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) จึงเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการดำเนินงานของส่วนราชการ ให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้

กรอบตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งเป็นหลักการ ที่ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลายที่ได้กำหนดกรอบการควบคุมภายในองค์กร ไว้ด้วยกัน ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ ๑ – องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ – คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล

หลักการที่ ๓ – คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ ๔ – องค์กร จุง รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ ๕ – องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ : การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ – กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ – ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ – พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๙ – ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ – ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ – พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ – ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ : สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

หลักการที่ ๑๓ – องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ – มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ – มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ : กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ – ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ – ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่ามีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

Detective : เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบ ต้องสอดส่อง

ตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสแก่นักผู้บริหาร

Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสูญเสียต่อการกระทำผิด ในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ที่เคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก

Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นและป้องกันป้องกันล่วงหน้า ล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้า ในอนาคต

๖. วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มีทั้งหมด ๕ ขั้นตอน ดังนี้

๖.๑ การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต

ในการคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต หน่วยงานได้ค้นหากระบวนการซึ่งเป็นภารกิจหลักของหน่วยงานที่มีความเสี่ยง การทุจริต การค้นหาความเสี่ยงการทุจริตอาจค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่ มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมุติฐาน หรือเป็นการพยากรณ์ล่วงหน้า ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward looking information) โดยไม่คำนึงว่าหน่วยงานมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตนั้น อยู่แล้วหรือไม่ โดยการมองความเสี่ยงการทุจริต ด้วยข้อมูลที่เลวร้ายที่สุด (Worst Case) หลักการที่สำคัญ ต้องไม่เอาปัญหาหรือข้อจำกัดจากการบริหารงาน ในปัจจุบัน เช่น ทรัพยากร คน พาหนะ ระบบเทคโนโลยี ไม่มีหรือไม่พอบุคลากรไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ไม่มี จิตสำนึก ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่การดำเนินงานอาจไม่บรรลุเป้าหมาย

๖.๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

เป็นขั้นตอนหลังจากที่หน่วยงานตกลงร่วมกันว่าจะนำกระบวนการงานใดมาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน หลังจากนั้นให้หน่วยงานนำกระบวนการงานนั้น มาบรรยายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงานในกระบวนการงานนั้น และทำการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอน โดยการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตให้อธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติการณ์การทุจริตในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการงานหรือโครงการที่ทำการประเมิน ให้ละเอียดและชัดเจนมากที่สุดว่า ใคร ทำอะไร อย่างไร เพื่ออะไร โดยเฉพาะรายละเอียดในส่วนที่เจ้าหน้าที่รัฐ เข้าไปมีพฤติกรรมทุจริตอย่างไร โดยผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบกระบวนการงานหรือโครงการ (Risk Owners) และตัวแทนของหน่วยงานอาจมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกด้วยก็ได้ เนื่องจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต Risk Owners ส่วนใหญ่ไม่ยอมรับหรือบิดเบือนในความบกพร่องของตนเอง ผู้ประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงไม่ใช่ Risk Owners เท่านั้น

๖.๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

หน่วยงานได้กำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตกระบวนการงานหรือโครงการที่ทำการประเมิน ตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือด้านโอกาส (Likelihood) และด้านผลกระทบ (Impact) และการให้คะแนนทั้ง ๒ ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

๑) โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

๒) ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางด้านการเงิน และผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลมูจลินท์ ได้กำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตฯ ไว้ดังนี้

๑. เกณฑ์กำหนดระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood) (จำนวนครั้ง)

ระดับ	โอกาสเกิดการทุจริต
๕	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๕ ครั้ง ต่อปี
๔	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๔ ครั้ง ต่อปี
๓	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๓ ครั้ง ต่อปี
๒	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๒ ครั้ง ต่อปี
๑	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๑ ครั้ง ต่อปี

๒. เกณฑ์กำหนดระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) (ด้านการเงิน)

ระดับ	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (ผลกระทบทางการเงิน)
๕	ความเสียหายเกิน ๕ แสน ขึ้นไป
๔	ความเสียหายตั้งแต่ ๒๕๐,๐๐๑ ถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท
๓	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๑ ถึง ๒๕๐,๐๐๐ บาท
๒	ความเสียหายตั้งแต่ ๕๐,๐๐๑ ถึง ๑๐๐,๐๐๐ บาท
๑	ความเสียหายไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท

๓. เกณฑ์กำหนดระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) (ด้านอื่นๆ)

ระดับ	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (ผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน)
๕	- เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ถูกลงโทษชี้มูลความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม - เกิดการฟ้องร้องต่อศาล หรือหน่วยงานกำกับดูแล องค์การตรวจสอบทำการตรวจสอบความเสียหายที่เกิดขึ้น
๔	- ภาพลักษณ์หน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ มีการร้องเรียนต่อสื่อมวลชน และมีการออกข่าว
๓	- หน่วยตรวจสอบภายใน/ภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง - มีการส่งหนังสือร้องเรียนและตั้งคำถามต่อการทำงานโดยไม่ได้รับคำตอบที่ชัดเจน
๒	- ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน/เริ่มมีความกังวลและสอบถามข้อมูล
๑	- ไม่มี หรือมีแค่ข่าวลือ

๖.๔ การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

หลังจากระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการแล้ว หลังจากนั้นจะต้องให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงาน โดยการให้คะแนน ความเสี่ยงการทุจริต โดยพิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงานพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และ ผลกระทบ (Impact) จะได้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ว่าอยู่ ในระดับสูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำ ตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ โดยตารางการระบุประเด็นความเสี่ยง การทุจริต การให้คะแนน ความเสี่ยงการทุจริต และระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ระดับความเสี่ยง = โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต x ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

สีระดับความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
สีแดง	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	๑๕ ขึ้นไป
สีส้ม	ความเสี่ยงระดับสูง	๑๐ - ๑๔ คะแนน
สีเหลือง	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๕- ๙ คะแนน
สีเขียว	ความเสี่ยงระดับต่ำ	น้อยกว่า ๕ คะแนน

Risk Score					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง (๕x๑=๕)	สูง (๕x๒=๑๐)	สูงมาก (๕x๓=๑๕)	สูงมาก (๕x๔=๒๐)	สูงมาก (๕x๕=๒๕)
๔	ต่ำ (๔x๑=๔)	ปานกลาง (๔x๒=๘)	สูง (๔x๓=๑๒)	สูงมาก (๔x๔=๑๖)	สูงมาก (๔x๕=๒๐)
๓	ต่ำ (๓x๑=๓)	ปานกลาง (๓x๒=๖)	ปานกลาง (๓x๓=๙)	สูง (๓x๔=๑๒)	สูงมาก (๓x๕=๑๕)
๒	ต่ำ (๒x๑=๒)	ต่ำ (๒x๒=๔)	ปานกลาง (๒x๓=๖)	ปานกลาง (๒x๔=๘)	สูง (๒x๕=๑๐)
๑	ต่ำ (๑x๑=๑)	ต่ำ (๑x๒=๒)	ต่ำ (๑x๓=๓)	ต่ำ (๑x๔=๔)	ปานกลาง (๑x๕=๕)

๖.๕ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการ หมายถึง วิธีการ หรือแนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุม หรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริต โดยความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในโซนสีแดง (Red Zone) จะถูกเลือกมาทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเป็นลำดับแรก ส่วนลำดับความเสี่ยงที่อยู่ในโซนสีส้ม สีเหลือง จะถูกเลือก ในลำดับต่อมา มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอาจมีหลากหลายวิธีการ หน่วยงานควรทำการคัดเลือก วิธีที่ดีที่สุด และประเมินความคุ้มค่าและเหมาะสมกับระดับความเสี่ยงการทุจริตที่ได้จากการประเมินมาประกอบด้วย

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ให้นำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน ที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Key Controls in place) มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด ดี พอใช้ หรืออ่อน เพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยง การทุจริตเพิ่มเติม (Further Actions to be Taken) โดยมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ควรเชื่อมโยงให้มีความสอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้ และต้องมีการติดตามเพื่อประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริต ในกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดไว้เพื่อเป็นการยืนยันผลว่ามาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริตมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด

๗. การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต

การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต เกี่ยวกับการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต หรือก่อให้เกิดการขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของ องค์การบริหารส่วนตำบลมูจลินท์ ใน ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ ดำเนินการผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการพิจารณากระบวนการจัดการความเสี่ยง การทุจริตที่ได้ดำเนินการในปีที่ผ่านมา เช่น เรื่องการลงโทษทางวินัยของเจ้าหน้าที่ รวมถึงข้อมูลสถิติเรื่อง ร้องเรียนการทุจริต ซึ่งในปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ที่ผ่านมา ไม่พบการลงโทษทางวินัยของเจ้าหน้าที่ และไม่พบเรื่อง ร้องเรียนการทุจริตของเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงาน ในประเด็นเกี่ยวกับสินบน ตลอดจนการวิเคราะห์ข้อมูลจาก ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในและภายนอกที่ได้สะท้อนผ่านผลคะแนนเครื่องมือแบบวัด IIT และ EIT ของการประเมิน ITA ในปีที่ผ่านมา

๘. มาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ที่อาจเกิดการให้/รับ สินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘
ของ องค์การบริหารส่วนตำบลมูจลินท์ อำเภอท่าวุ้ง จังหวัดลพบุรี

ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	ระดับของความเสี่ยง การทุจริต (โอกาส x ผลกระทบ)	มาตรการ/วิธีการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยงการทุจริต	ระยะเวลา ดำเนินการ	หน่วยงาน รับผิดชอบ
๑) การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติ การ อำนวยความสะดวกในการ พิจารณาอนุญาตของทาง ราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานมีการเรียกรับ สินบนเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับบุคคล ภายนอก ในการอนุมัติ อนุญาต หรือ ให้ได้รับการยกเว้น หรือไม่ปฏิบัติตาม กฎหมาย	๖ (ปานกลาง)	๑. ผู้บังคับบัญชามีการกำกับดูแลตรวจสอบ อย่าง ใกล้ชิด และมอบนโยบาย No Gift Policy จาก การปฏิบัติหน้าที่ รวมถึงการสร้างวัฒนธรรม No Gift Policy แก่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน ๒. จัดช่องทางการร้องเรียนการทุจริตและ ประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ ๓. จัดทำแผนผังขั้นตอนและระยะเวลาการ ปฏิบัติงาน เผยแพร่ให้ประชาชนทราบ ๔. จัดทำคู่มือ หรือแนวทางการให้บริการสำหรับ ผู้มารับบริการ ๕. ผู้บังคับบัญชามีการจัดกิจกรรมที่เป็นการ เสริมสร้าง/ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่ เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน	ต.ค.๒๕๖๗ ถึง ก.ย. ๒๕๖๘	สำนักปลัด กองคลัง กองช่าง

ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	ระดับของความเสี่ยง การทุจริต (โอกาส x ผลกระทบ)	มาตรการ/วิธีการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยงการทุจริต	ระยะเวลา ดำเนินการ	หน่วยงาน รับผิดชอบ
๒) การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	เจ้าหน้าที่ใช้ตำแหน่งหน้าที่ราชการเพื่อช่วยเหลืออำนาจความสะดวกให้แก่ผู้รับบริการ หรือญาติ พวกพ้อง โดยการเรียกรับสินบน เป็นการตอบแทน	๔ (ต่ำ)	๑. จัดทำบัตรคิวในการให้บริการ ๒. จัดช่องทางการร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ ๓. ผู้บังคับบัญชามีการกำกับดูแลตรวจสอบ อย่างใกล้ชิด และมอบนโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่ รวมถึงการสร้างวัฒนธรรม No Gift Policy แก่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน ๔. ส่งเสริมการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม ๕. ผู้บังคับบัญชาการจัดกิจกรรมที่เป็นการเสริมสร้าง/ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน	ต.ค.๒๕๖๗ ถึง ก.ย. ๒๕๖๘	สำนักปลัด กองคลัง กองช่าง

ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	ระดับของความเสี่ยง การทุจริต (โอกาส x ผลกระทบ)	มาตรการ/วิธีการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยงการทุจริต	ระยะเวลา ดำเนินการ	หน่วยงาน รับผิดชอบ
๓) การจัดซื้อจัดจ้าง	เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานมีการกำหนด TOR ที่จัดซื้อจัดจ้าง เพื่อเอื้อประโยชน์กับพวกพ้อง หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง โดยการเรียกรับสินบน เป็นการตอบแทน	๔ (ต่ำ)	๑. แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำ TOR ที่มีความรู้และมีความเป็นกลาง โดยให้มีการสับเปลี่ยนหมุนเวียนกัน ๒. นำบัญชีราคามาตรฐานครุภัณฑ์ มาเป็นแนวทางในการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะ ๓. จัดช่องทางการร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ ๔. ผู้บังคับบัญชามีการกำกับดูแลตรวจสอบ อย่างใกล้ชิด และมอบนโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่ รวมถึงการสร้างวัฒนธรรม No Gift Policy แก่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน ๕. ส่งเสริมการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม ๖. ผู้บังคับบัญชาจัดการกิจกรรมที่เป็นการเสริมสร้าง/ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน	ต.ค.๒๕๖๗ ถึง ก.ย. ๒๕๖๘	สำนักปลัด กองคลัง กองช่าง

ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	ระดับของความเสี่ยง การทุจริต (โอกาส x ผลกระทบ)	มาตรการ/วิธีการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยงการทุจริต	ระยะเวลา ดำเนินการ	หน่วยงาน รับผิดชอบ
๔) การบริหารงานบุคคล	เจ้าหน้าที่ใช้ตำแหน่งหน้าที่ราชการ เพื่อเรียกรับสินบน ในการประเมินผล การปฏิบัติงานของพนักงานจ้าง	๒ (ต่ำ)	๑. มีการเผยแพร่การกำหนดหลักเกณฑ์ในการ บริหารงานบุคคลที่เกี่ยวกับการประเมินผลการ ปฏิบัติงานของพนักงานจ้างที่ชัดเจนและเป็น รูปธรรม ๒. ผู้บริหารหน่วยงานสั่งกำชับผู้บังคับบัญชา หรือผู้ประเมินผลการปฏิบัติงาน ให้ปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์ในการบริหารงานบุคคลที่เกี่ยวกับ การประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานจ้าง อย่างเป็นธรรม ๓. ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับการประเมินผลการ ปฏิบัติงานสามารถร้องทุกข์ต่อผู้บริหารได้ หากเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมเกี่ยวกับการ ประเมินผลการปฏิบัติงาน	ต.ค.๒๕๖๗ ถึง ก.ย. ๒๕๖๘	สำนักปลัด กองคลัง กองช่าง

๙. ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ และการติดตามผลการดำเนินการตามมาตรการ เพื่อจัดการความเสี่ยง การทุจริต

ปัญหา อุปสรรค

ในการจัดทำมาตรการ และวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต องค์การบริหารส่วนตำบลมูจลินท์ มีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน คือ บุคลากรในหน่วยงานบางคนไม่ให้ความสำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยง

ข้อเสนอแนะ

จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตฯ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘ องค์การบริหารส่วนตำบลมูจลินท์ มีข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข ดังนี้

๑. จัดอบรมให้ความรู้ หรือจัดกิจกรรมที่เป็นการปลูกจิตสำนึกหรือสร้างวัฒนธรรมองค์กรใหม่ให้แก่บุคลากรในหน่วยงาน ให้มีคุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติงาน
๒. เผยแพร่กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ คู่มือ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอและหลากหลายช่องทาง เพื่อให้บุคลากรในหน่วยงานมีความรู้ ความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องและชัดเจน รวมถึงการเผยแพร่บทลงโทษต่างๆ หากบุคลากรกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบต่อหน้าที่การงาน
๓. จัดประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารและพนักงานส่วนตำบล และพนักงานจ้าง เพื่อมอบนโยบายต่างๆ ที่เป็นการป้องกันการทุจริต และสร้างการรับรู้ เพื่อให้บุคลากรในหน่วยงานตระหนักเห็นถึงความสำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตฯ

การติดตามผลการดำเนินการตามมาตรการ เพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ให้มีการติดตามผลการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง ตามมาตรการที่กำหนดไว้โดยให้รายงานต่อผู้บริหาร จำนวน ๒ รอบ ได้แก่ รอบ ๖ เดือน (ภายในเดือนเมษายน ๒๕๖๘) และรอบ ๑๒ เดือน (ภายในเดือนตุลาคม ๒๕๖๘)
